

הפריספקטיבה הרציונלית העתידית היא המאפיינת לתהליכה של אוניברסיטת קהיר, לכן האתגר הלאומי מגולם בבניית אדם מצרי חדש כדי להשיג את ההשכלה והפיתוח, להקים מדינה מודרנית, לשנות את דרך החשיבה בקרב סטודנטים וחוקרים, לעודד אותם לחשוב בצורה רציונלית ביקורתית ויצירתית, לבנות אישיות אחראית ומודעת, כדי להשיג התפתחות אמיתית למולדת.

היעד הדחוף בשלב זה של התפתחות האוניברסיטה שלנו הוא שאוניברסיטת קהיר תהיה מאוניברסיטאות הדור השלישי, עם שמירת המחשבה של דור המייסדים בהשכלה, רציונליות, אזרחיות, פלורליזם ואזרחות, עם פתיחת נתיבים חדשים כדי להתקדם ולחנך אופקים חדשים בתנועתה של ההיסטוריה העולמית. אם האוניברסיטה בראשיתה ב"עידן האוניברסיטה של הדור הראשון", מבוססת על חינוך והעברת מידע וידע, והאוניברסיטה של הדור השני מבוססת על שילוב של חינוך ומחקר מדעי, המטרה שלה כעת היא להיכנס לעידן של "אוניברסיטת הדור השלישי" המשלבת חינוך, מחקר מדעי ושימוש ידע בפיתוח הכללי למדינה הלאומית, בהיותה התפתחות תרבותית, מדעית, כלכלית וחברתית, התפתחות מוחות ומשאבים של המדינה, החברה והפרט; היא משתדלת ליצור ערך מוסף לכלכלה, להרחיב בתחומים משותפים, לפתח את המחשבה של יזמות וניהול פרויקטים, ולא להסתפק רק בפקידים ומדענים, אלא ליצור יזמים, ולהעמיד את מרכזי מחקר ושירות בראש סדר העדיפויות, לעבור לניהול לא מרכזי וממשול המנהל האקדמי ואתיקה גלובלית ואתיקה העסקים, וכולה מדרישות עידן המודרנה והשכלה וקידמה.

בהקשר זה יש להדגיש מערכת עקרונות שלטת בזהות אוניברסיטת קהיר וקובעת דרכי פעולה שלה:

מגילת ההשכלה של אוניברסיטת קהיר

מועצת התרבות וההשכלה

בראשות פרופ' מוחמד
עות'מאן אלח'ושת
נשיא אוניברסיטת קהיר

“

אוניברסיטת קהיר מעלה את המגילה הזו כיוזמה לשים אותה מול החברה להשתתף, לאמץ ולהפיץ על מנת להשיג את ההתקדמות הרצויה למדינה שלנו.

”

1- אוניברסיטת קהיר היא אזרחית, רציונלית, והחופש הוא מרכיב מרכזי ממרכיביה, תוך שימת דגש על זכות השוני וגיוון החשיבה היצירתית במסגרת המדינה הלאומית. ולכן מעודדת סובלנות כלפי כל הזרמים, כי האוניברסיטה היא הבית לכל המצרים.

2- להדגיש את הזהות הנאורה של מצרים, הזהות המבוססת על ערכי דו-קיום וקבלת האחר, במיוחד שהאוניברסיטה שותפה בניסוחה של זהות זו.

3- הגדרת מושג ההשכלה כתרגיל רציונלי בשילוב עם נועזות להשתמש בחשיבה רציונלית ביקורתית במובן המודרניסטי, ההשכלה היא חשיבה רציונלית אמיצה ללא תנאים.

4- גיבוש שיח תרבותי ודתי חדש, מבוסס על פרשנויות רציונליות מרובות וקריאה מדעית לטקסטים דתיים כתחליף לפרשנות סגורה אחת ואשליית האמת המוחלטת.

5- ייסוד זרם רציונלי ערבי אנטי טרור, קיצוניות, פונדמנטליזם ריאקציוני ונוקש, הקוראת לבטל את השכל בהבנת המציאות או בהבנת הטקסטים הדתיים.

6- פתיחות לחוויות השכלה אחרות, זרמים גלובליים, היסטוריה של רעיונות ואמנויות, מגוון מקורות מידע והנהלה טכנולוגית לכל מוסדות האוניברסיטה מראותו של האינטרס הלאומי.

7- בניית מערכת אינטלקטואלית וקוגניטיבית, פתוחה, ליברלית ומפותחת עומדת בפני מערכת אינטלקטואלית, סגורה, נוקשה, המבוססת על חשיבה יצירתית ומודעות ביקורתית, הרחק מתבניות מוכנות המעכבות יצירתיות ופיתוח, ונגד התודעה השלילית המבוססת על שימור, אינדוקטרינציה וקבלת רק עובדה אחת שאינה מקבלת שינוי.

8- גיבוש אישיות מסוגלת לעבודה אינטלקטואלית יצירתית, פוליטית מחודשת ומנהלית מקצועית, זהו תפקידו של התהליך החינוכי והפעילות היצירתית, משום שהחינוך הוא הגורם המשפיע ביותר בבניית האישיות האנושית בעלת האלמנטים המאוזנים: רוח, גוף, נשמה ונפש בהנהגת שכל מודע יכול להדריך ולהנחות.

9- בניית סביבה חינוכית ממריצה את רוח הגילוי, היצירתיות והחופש האקדמי, ופועלת לחסל את החינוך המעודד טרור באמצעות תכניות לימודים מבוססים על שימור ואינדוקטרינציה היוצרות מוחות נוקשים, תוך פיתוח תוכן חינוכי, אשר עולה בקנה אחד עם דחיפתם של חוקרים וסטודנטים לרמות חדשות של למידה ויצאה מגבולות הקורס לרוחב המחקר המדעי היצירתי.

10- אימוץ שיטות חינוך מבוססות על שיטות מנטליות, שיטות ניסוייות, חשיבה אנליטית, פתרונות מדעיים ומעשיים לבעיות, והדגש על "אמנות הדיאלוג היוצר את האמת", ובונה מוחות פתוחים, עם יכולת לנקוט עמדות ולהעלות דעות חדשות וליצור אישיות חופשית ומודעת המסוגלת לחשוב, לאזן, לבקר, לבחור ולחדש.

11- לפתח מחדש שיטות הערכה ובחינות לבדוק מיומנויות, שיטות חשיבה ותוצאות של חינוך על בסיס "תוצאות" ולא רק על תהליך החינוך והשימור, שהוא הבסיס ליצירת מוחות סגורים לא חושבים, שיוצרי הטרור יכולים בקלות להשתמש בהם, שהם משחקים משחק "שמיעה וציות" להטיל אופן חיים מסוים על האחרים!

12- לשנות את אורחות החיים כלפי האורבניזציה במובנה הכולל, להכיל אתיקה של ההתקדמות ולשנות את מערכת הערכים השולטת בהתנהגות.

13- אי-הפליה על רקע דתי, אתני, חברתי, פוליטי או אחר, המתנגדת עם רעיון האזרחות, כולם כפופים לעקרונות האזרחות, כולם שווים בפני החוק, כולם שווים כאזרחים, והדמוקרטיה היא הערובה הגדולה ביותר לשלום חברתי, והיא הדרך הטובה ביותר לנהל מחלוקת בין כולם במסגרת המדינה הלאומית. דמוקרטיה אינה יכולה להשיג את מטרותיה בלי לחסל אלימות, טרור, קיצוניות ופירוק פונדמנטליזם סגור.

14- גילוי כישרונות ופתיחת נתיבים יצירתיים, הן מדעיים, אמנותיים, תרבותיים, ספורטיביים או אחרים, ולהרחיב את החזון ותחומי פעילויות הסטודנטים, עד שיגיעו לערכים של דו-קיום והשכלה. דבר זה לא יושג על ידי כמה סימפוזיונים או קונצרטים, אלא על ידי עריכת אירועים תרבותיים והשכלתיים של מודעות אמיתית.